

Warszawa, 9 września 2025 r.
KL/416/143/AL/2025

Pani
Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Szanowna Pani Minister,

w imieniu swoim oraz podmiotów zrzeszonych w Konfederacji Lewiatan dziękuję za zaproszenie do konsultacji projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego instrument „Łącząc Europę” (Connecting Europe Facility – CEF) na lata 2028-2034.

Projekt przewiduje dalsze finansowanie transeuropejskich sieci transportowych i energetycznych oraz mobilności wojskowej, ale bez części dotyczącej łączności cyfrowej. Członkowie Konfederacji Lewiatan, którzy brali udział w konsultacjach, popierają ideę budowy nowoczesnej i zintegrowanej infrastruktury dla rozwoju konkurencyjności Europy. Jednocześnie zgłaszają istotne zastrzeżenia i propozycje zmian, szczególnie w zakresie wsparcia transformacji cyfrowej i innowacji.

Budżet CEF ma wynieść ponad 81 mld euro w latach 2028-2034. To prawie dwa razy więcej niż w poprzedniej perspektywie. Uważamy, że to właściwa odpowiedź na rosnące potrzeby inwestycyjne. Większe środki pozwolą na realizację wielu ważnych projektów, co poprawi dostępność transportu i energii dla biznesu. Kontynuacja finansowania projektów o dużej wartości dla UE daje firmom przewidywalność i stabilność. CEF udowodnił już swoją skuteczność w realizacji kluczowych inwestycji, także dzięki prostym i przejrzystym zasadom działania.

Uproszczenia i ujednolicone procedury w CEF ułatwiają udział przedsiębiorcom i zmniejszają bariery administracyjne. Popieramy działania zwiększające przejrzystość, elastyczność i szybkość w dystrybucji środków, bo dzięki temu firmy mogą skuteczniej korzystać z funduszy unijnych.

Projekt rozporządzenia zakłada także możliwość łączenia finansowania z innymi programami UE (np. funduszami spójności czy InvestEU). Takie podejście ułatwia finansowanie łączone i opiera się na sprawdzonym modelu.

Pozytywnie oceniamy fakt, że CEF nie ogranicza się tylko do tradycyjnej infrastruktury. Ma wspierać także innowacje w transporcie i energetyce, np. inteligentne systemy transportowe, integrację z usługami satelitarnymi, dekarbonizację, magazyny energii czy

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

sieci wodorowe. Ważne jest też uwzględnienie infrastruktury o podwójnym zastosowaniu (cywilnym i wojskowym), np. dostosowanie dróg i kolei do mobilności wojskowej. Takie projekty zwiększają odporność infrastruktury, a jednocześnie dają lokalnym firmom szansę na kontrakty.

Jednak projekt CEF 2028-2034 w obecnym kształcie nie odpowiada w pełni na potrzeby przedsiębiorców. Największy problem to wyłączenie komponentu łączności cyfrowej. Rezygnacja ze wsparcia dla infrastruktury telekomunikacyjnej jest sprzeczna z priorytetami UE w zakresie transformacji cyfrowej i innowacyjności. W gospodarce opartej na danych i usługach online, cyfrowa łączność jest tak samo ważna, jak transport czy energia. Brak wsparcia dla tej infrastruktury spowolni rozwój sieci nowej generacji (światłowody, 5G, centra danych), niezbędnych do rozwoju sztucznej inteligencji i usług chmurowych.

Brak dedykowanego wsparcia dla odporności infrastruktury cyfrowej naraża jednolity rynek UE na poważne zakłócenia, zwłaszcza w kontekście rosnących zagrożeń – ataków hybrydowych czy katastrof naturalnych. Dotychczasowy CEF Digital skutecznie wspierał duże projekty łączności, także z udziałem polskich firm, finansując np. transgraniczne sieci szkieletowe. Decyzja o usunięciu jednego z trzech filarów CEF (łączności cyfrowej) jest sprzeczna z deklarowanym celem upraszczania i lepszej koordynacji programów.

Proponowane przeniesienie części działań cyfrowych do Europejskiego Funduszu Konkurencyjności (ECF) budzi wątpliwości, ponieważ:

- ECF nie przewiduje wsparcia dla lądowej infrastruktury telekomunikacyjnej – mówi tylko o kablach podmorskich,
- komponent cyfrowy w ECF będzie połączony z wieloma innymi inicjatywami, więc zabraknie podejścia priorytetowego,
- rozbieżność dotychczasowego systemu (CEF Digital) i tworzenie nowych mechanizmów w ECF prawdopodobnie opóźni realizację inwestycji telekomunikacyjnych.

Obawiamy się, że luka między wygaszeniem CEF Digital a pełnym uruchomieniem ECF spowoduje przestoje w rozwoju sieci telekomunikacyjnych. To spowolni cyfryzację gospodarki i pogłębi różnice konkurencyjne wobec krajów inwestujących w nowoczesną infrastrukturę.

Pominięcie finansowania działań zwiększających odporność i bezpieczeństwo sieci telekomunikacyjnych to kolejny problem. Wojna hybrydowa czy ekstremalne zjawiska pogodowe pokazują, jak ważna jest ciągłość łączności. Nawet krótkotrwałe przerwy mogą sparaliżować administrację, usługi ratunkowe czy łańcuchy dostaw. Ostatnie powodzie w Europie ujawniły podatność sieci na awarie zasilania i uszkodzenia. UE wprowadzie prace nad strategiami zwiększenia odporności (np. EU Action Plan on Cable Security 2025), ale w projekcie CEF brak zapisów odpowiadających tym priorytetom. Nie przewidziano grantów na modernizację sieci pod kątem odporności, np. na systemy zasilania awaryjnego,

alternatywne źródła energii czy zabezpieczenia przed skutkami klimatycznymi. Konfederacja Lewiatan uważa, że to poważny brak. Jeśli celem CEF jest budowa odpornej i nowoczesnej infrastruktury dla konkurencyjnej Europy, to bezpieczeństwo cyfrowe musi być jego częścią. Dlatego postulujemy przywrócenie wsparcia dla łączności cyfrowej w ramach CEF 2028-2034.

Z punktu widzenia firm ważne jest też, aby nie było luki między kolejnymi perspektywami finansowymi. Projekt zakłada start CEF od 2028 roku, ale kluczowe jest szybkie przyjęcie rozporządzeń i dokumentów wykonawczych, tak by możliwe było terminowe uruchomienie naborów.

Podsumowując, Konfederacja Lewiatan docenia ogólny kierunek projektu CEF 2028-2034, który wspiera rozwój sieci transportowych i energetycznych. Jednocześnie wnosimy o następujące zmiany:

- Włączenie wsparcia dla infrastruktury cyfrowej do CEF.
- Zapewnienie środków na odporność sieci szerokopasmowych (w CEF lub ECF).
- Zwiększenie nacisku na finansowanie transformacji cyfrowej.
- Lepszą koordynację między programami infrastrukturalnymi (CEF) a innowacyjnymi (Horyzont Europa, Digital Europe/ECF).

Proponujemy też mocniejsze partnerstwo z biznesem – np. konsultacje z organizacjami przedsiębiorców przy ustalaniu tematów konkursów. W ocenie projektów infrastrukturalnych warto uwzględnić opinie niezależnych ekspertów branżowych, aby zwiększyć jakość wybranych projektów.

Deklarujemy gotowość do dalszego udziału w pracach nad ostatecznym kształtem CEF. Wierzymy, że uwzględnienie naszych postulatów pomoże stworzyć skuteczny, innowacyjny i przyjazny przedsiębiorcom instrument, który w latach 2028-2034 realnie wzmocni konkurencyjność i spójność gospodarczą Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

Marek Górski

Prezydent Konfederacji Lewiatan

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy